

PO VEČDNEVNIH SPOPADIH MED GRKI IN TURKI NA CIPRU

Ciprska vlada zahteva sejo Varnostnega sveta Sporazum o četah za vzdrževanje reda

Sporazum o premirju - V spopadih je bilo več mrtvih in ranjenih - Johnsonova poslanica Makariosu

NIKOZIJA, 26. — Spopadi med Grki in Turki na Cipru so se nadaljevali tudi včeraj. Včeraj zjutraj je bil v Parizu tajen sestanek stalnega sveta NATO, na katerem so razpravljali o položaju na Cipru. Sestanek je zahteval turški poslanik pri NATO. Pozneje so javili, da so se Velika Britanija, Grčija in Turčija, ki so jamčile neodvisnost Cipra, sporazumele, da bodo postavile svoje čete, ki so na Cipru, pod skupno poveljstvo britanskega poveljnika, da posredujejo za vzpostavitev reda. Ciprska vlada je sprejela sklep.

Do streljanja je prišlo tudi danes, toda kmalu potem je streljanje prenehalo. Del angleških vojakov na Cipru je zapustil svoja taborišča v Larnaki in Limasolu. Pričakujejo tudi prihod drugih vojakov iz Velike Britanije. V Londonu pa je ministrstvo za obrambo sporočilo, da bodo te vojske uporabili pri enadrozvojnem angleškem operaciji na Cipru. Domnevajo, da bodo ti vojski nadomestili vojske, ki so danes odšli v Nikozijo.

Ameriški poslanik na Cipru je izročil danes predsedniku Makariosu osebno poslanico predsednika Johnsona. Ni znana vsebina poslanice. Makarios se je sestel tudi s poslaniki Velike Britanije, Grčije in Turčije.

Včeraj so turška letala letela nizko nad Nikozijo, turške vojske ladje pa krožijo okoli otoka. V krogih blizu ciprskega predsedstva izjavljajo, da so Turki ob podpori turških čet štiri ure napadali grške položaje v Nikoziji. Kljub sporazumu o ustavitvi ognja. Zatrjujejo, da so turški streljali s težkim orožjem.

Turki pa obtožujejo Grke, da so poneli streljati nanje. Davki so bombniki «Canberra» leteli nizko nad prestolnico. Predstavniki britanske mornarice je izjavili, da je bilo za izvednisko posla. Grška vlada je zaprosila poslanca Akritasa, ki je rojen na Cipru, naj odpotuje z letalom na otok, da prouči tamkajšnji položaj. Akritas veda za prijatelja predsednika Makariosa. Zeta 1959 je posredoval za spravo med Makariosom in Grivassom.

Včeraj je predsednik Johnson nadškofu Makariosu poljasnjeno, da se je Johnson včeraj posvetoval s Deanom Ruskom. Predsednik Johnson je izjavil, da z veliko pozornostjo sledijo dogodkom na Cipru, ker je tam 1700 ameriških državljanov. Državni departma je v stalnem stiku z ameriškim poslanikom v Nikoziji.

Zvečer je bilo v Nikoziji še vedno mirno, čeprav zelo napeto. Po poročilih raznih agencij je med spopadi v zadnjih dneh zginilo

prebivalstvo na Cipru in hujskati turško prebivalstvo na upor. Dalje omenja pismo izjave turškega ministrskega predsednika in premike turških padalcev ob obali blizu Cipra ter vkrakanje čet v Nikozijo, s da bi podpre upornike v borbi proti varnostnim silam. Dalje pravi pismo, da so enapadala dejanja turških vojskih enot na Cipru pripeljala do sporadov z grškimi vojaškimi enotami, kar ima hude posledice za mednarodni mir.

Predsednik grške vlade Papandeu se je zahvalil Veliki Britaniji za njeno posredovanje za mirno rešitev spora. V raznih krajih Grčije so bile danes demonstracije študentov. Nekateri so nosili table z napisi, ki zahtevajo priključitev h Grčiji.

Ciprski podpredsednik Kučuk, ki pripada turški manjšini, je ob

Erhard danes in jutri na uradnem obisku v Rimu

RIM, 26. — Tiskovni urad predsedstva vlade javlja, da bo zahodnonemški kancler Erhard prišel 27. in 28. januarja na uradni obisk v Rim. Spremljal ga bo zunanji minister Schröder. V uradnih krogih pravijo, da spada obisk v okvir rednih stikov med osebno in obiskom.

ALI SE BLIŽAMO RAZCEPU SOCIALISTIČNE STRANKE?

Manjšina sklicala za 11. januar zborovanje svojih pristašev

Na svoji današnji seji bo vodstvo KPI proučilo politični položaj in stanje v PSI

RIM, 26. — Levičarska struja PSI se pripravila na vsedravnno zborovanje svojih pristašev, ki bo 11. in 12. januarja v Rimu. To je potrdil poslanec Vincenzo Gatto v članku, ki ga objavlja tednik levice «Mondo nuovo», in v katerem zatrjuje zborovanje «moralno potegniti

vladi, ki so v njej angažirani tudi socialisti, je neprebrljiv, v kolikor ne gre za taktično potezo, da se ne bi izpostavili — z glasovanjem proti vladi — takojšnjim hujšim disciplinarnim ukrepom, s tem pa bi se znašli v težavnejšem položaju tudi pred lastnimi pristaši v osnovnih stranknih organizacijah.

Vse zahteve, ki jih levičarska PSI postavlja kot pogoj za podreditev strankni disciplini, izhajajo iz njenega zgoraj omenjenega bistvenega stališča in so zaradi tega nesprejemljive za večino stranke. Očitno je, da večina ne more pristati na to, da preklicajo enoletno suspendiranje 23 poslancev in 13 senatorjev, ki so se vzdržali glavnemu in zaupnični vladi in da pristane na takojšnje sklicanje izrednega kongresa stranke, ki — po mnenju levice — moral sankcionirati sumik socialistične delegacije iz vlade. Ti pogoj levice PSI pomenijo stvarno popolno negiranje 35. kongresa stranke, ki je sankcioniral vstop socialistične stranke in s tem k odkrepanju borbi za socializem. Spritno takega stališča, je bilo zadržanje pristašev levice PSI v parlamentu nedosledno, ker se ne bi smeli le vzdržati glasovanja, ampak bi bili morali glasovati proti vladi: argument Bassa, da levičarska ne more glasovati proti vladi, ne more glasovati proti vladi, ne more glasovati proti vladi.

PO KATASTROFI JUŽNOZAHODNO OD GIBALTARJA

Od 1028 potnikov in posadke so rešili 901 potnika, pogrežanih je 31, mrtvih pa 96

Številni potniki obtožujejo posadko grške ladje «Lakonia», da se ni obnašala kakor bi se morala - V Angliji zahtevajo javno preiskavo, ker so bili skoraj vsi potniki Angleži

LONDON, 26. — Na podlagi zadnjega sporočila, ki so ga objavili danes v Londonu, se je z grške ladje «Lakonia» rešilo 901 potnik. Do sedaj so ugotovili, da je zginulo življenje 36 ljudi, medtem ko jih pogrešajo še 31. Predstavniki družbe «Greek Lines» je izjavil, da je bilo na ladji skupno 1028 potnikov in članov posadke. 84 članov posadke je danes odpotova- lo z letalom iz Casablanca v Atene.

Včeraj je prispejo v London, z dvema potniškima letaloma 158 rešenih potnikov. Britanska vojna ladja «Centaur» pa je pripeljala 55 trupel. Z Madere je včeraj odpotovalo z grške ladje «Arkadia» 120 potnikov in

150 članov posadke z ladje «Lakonia». Ladja je zakasnila svoj odhod, ker se precejšnje število potnikov ni hotelo vkrati na grško ladjo, ki pripada isti družbi kakor ladja «Lakonia». Številni potniki namreč obtožujejo posadko z ladje «Lakonia» in niso bili sposobni organizirati reševalne akcije. Kapitan ladje pa je vse to zanikal. Neki nemški član posadke je izjavil, da je reševalna akcija potekala v največji dezorganizaciji.

Laburistični poslanec Patrick Gordon-Smith je danes zahteval javno preiskavo o nesreči. Izjavil je, da so bili skoraj vsi potniki Angleži in da so povzročili organiziralni agenti, ki delujejo v Veliki Britaniji. Poudaril je, da je treba storiti vse, da se podobna tragedija ne ponovi.

Med preživelimi potniki se širijo tudi govorice, da ladja ni bila v skladu z varnostnimi predpisi. Take govorice se sicer širijo ob vsaki nesreči. Pravi zaradi tega zahtevajo ne samo laburisti, temveč tudi številni privatniki strogo preiskavo.

Posvetovanje pri CK ZKJ

BEograd, 26. — V Beogradu se je danes končalo dvodnevno posvetovanje, ki ga je organiziral CK Zveze komunistov s tajniki okrajnih komitejev, političnih funkcionarjev iz republikah, središč in nekaterih občin, z zastopniki JLA ter funkcionarji, ki delajo v CK Zveze komunistov Jugoslavije, v zveznem odboru Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije in drugih družbeno-političnih organizacijah. Razpravljali so o vprašanjih nadaljnje napredka dela v organizaciji vodstva ZKJ. Na posvetovanju so proučili nekatera vprašanja mednarodnih odnosov in mednarodnega delavskega gibanja. V razpravo je posegel tudi podpredsednik republike Aleksander Ranković.

Josip Gostič-umrl

LJUBLJANA, 26. — Sinoči je v ljubljanski bolnišnici po težki bolezni umrl slovenski tenorist Josip Gostič. Gostič je bil rojen 5. marca leta 1900 v Stari Loki na Gorenskem. Studiral je na konservatoriju v Ljubljani solopetje, potem je nadaljeval študij na Dunaju. Leta 1929 je prvi nastopil kot solist ljubljanske Opere v vlogi Evgenija Onjeginja. Vrsto let je bil član ljubljanske in zagrebške Opere. Od leta 1951 je bil stalni član dunajske državne Opere, kjer je nastopal vse do smrti.

Njegovi najuspešnejši do- sežki so tenorske partije v «Aidi», «Tosci», «Pikov dami», «Lohengrinu», «Prodani nevesti in drugih. Nedavno je gostoval v Ljubljani, večkrat v Pragi, Dresdenu, Berlinu, Milanu, Parizu, Londonu in Barceloni. Leta 1952 je nastopil tudi na festivalu v Salzburgu.

ZA SKOPJE V 103 dneh - 1000 stanovanj

SKOPJE, 26. — Ob navzočnosti podpredsednika izvršnega sveta Slovenije Bena Zupaničeva, člana sveta Rudolfa Čučinoviča, predsednika koordinacijskega centra Slovenije za pomoč Skopju Kržiniča, tajnika CK ZKJ Makedonije Krste Crvenkovskega, predsednika izvršnega sveta Makedonije Grličkova in drugih uglednih osebnosti izročena prebivalstvu Skopja naselbina, ki jo je zgradila gradbena operativna Slovenije. Predsednik izvršnega sveta Makedonije Grličkov je v svojem go-

voru izrekel zahvalo delovnim ljudem in delovnim kolektivom Slovenije za njihovo neutrudno vzdrževanje in delo pri izgradnji in sebi v rekordnem času 103 dni in popravilu drugih poškodovanih hiš. Naselbina ima nad 1000 stanovanj opremljenih s električnimi in niso bili sposobni organizirati reševalne akcije. Kapitan ladje pa je vse to zanikal. Neki nemški član posadke je izjavil, da je reševalna akcija potekala v največji dezorganizaciji.

ZARADI SPORA S SOMALJO Izredno stanje v severovzh. Keniji

NAIROBI, 26. — V Nairobiju so danes razglasili stanje pripravljeno na severovzhodnem področju Kenije. Sporčili so, da je skupina oboroženih Somalcev napadla neko policijsko postajo na meji tega področja. Napadali so ubili tri osebe, med katerimi tudi eno žensko. Ranjeni so bili štirje policijski agenti.

Za davi so uradno javili, da se ponavljajo napadi na policijske in vojske postaje na meji. Dalje pravi sporočilo, da skupine somalskih nomadov stalno terorizirajo tamkajšnje somalsko prebivalstvo, kraje živino in grozijo s smrtjo do macim plemenskim poglavarjem.

PO OBISKU V KAIRU IN ALŽIRU

Čuenlaj v Maroku

Nato ho odšel tudi Tunizijo in Albanijo Čuenlajeva solidarnost z Arabci glave v uspešni

ALŽIR, 26. — Predsednik kitajske vlade Čuenlaj je zaključil svoj obisk v Alžiru in bo prišel jutri na petdnevni obisk v Maroku. Kitajska delegacija bo obiskala tudi Casablanca. Imela bo več političnih razgovorov z maroškim kraljem Hasanom. Po mnenju političnih opazovalcev bodo govorili predvsem o trgovinskih odnosih med obema državama. Kitajska je baje že sklenila kupiti več sto maroških tovornih avtomobilov.

V Kairu je tunizijski poslanik sporočil, da bo Čuenlaj po obisku v Maroku prispel v Tunis. Baje so se o tem sporazumeli zadnji trenutek, ker ta obisk ni bil v načrtu. Agencija Nova Kitajska je javila, da bo Čuenlaj obiskal tudi Albanijo in to verjetno ob zaključku obiskov v raznih afriških državah.

Na tiskovni konferenci, ki jo je imel nocoj v Kairu, je Čuenlaj poudaril solidarnost z arabskimi državami glede palestinskega vprašanja in je ojejal, da bo Kitajska napredovala in se razvijala, če bo sprejeta v OZN ali pa ne. Kritiziral je Združene narode, ker sprejemajo Čangskajev klico, ki nikakor ne more predstavljati 690 milijonov Kitajcev. Dodal je, da si Združeni narodi s tem samo škodujejo in omejujejo učinkovitost svoje vloge.

Sojenje polk. Argouda

PARIZ, 26. — Danes se je začela prva sodna postopila v Parizu razprava proti bivшему polkovniku francoskih oklepnih sil Argoudu. Polkovnik Argoud je bil že obsojen na smrt v odsotnosti zaradi sodelovanja pri uporabi v Alžiru 22. aprila 1963. Letos 25. februarja so ga francoski agenti ugrabili v nekem hotelu v Muenchenu in ga pripeljali v Pariz.

Argoud odklanja vsak odgovor na vprašanja in trdi, da je enav. zoe samo fizično, medtem ko je pravno v tem trenutku še vedno v Muenchenu. Njegovi zagovorniki podčrtujejo, da je bila njegova izročitev Franciji nezakonita in so predlagali, naj sodišče prekine razpravo, dokler se pristojni sodniki ne izrečejo o njej. Pritožbi proti izročitvi Argouda. Zahtevali so tudi, naj polkovnika osvobodijo iz francosko-nemške meje. Njegov zagovornik je izjavil: «Argoud je postal žrtev zločinskih ubitav. Argoud je odsojen pravno je kako: da bi bil sedaj v Muenchenu.» Po dolgem posvetovanju je sodišče zavrnilo ugovore obrambe in sklenilo, naj se razprava jutri nadaljuje.

Največja «klasična» eksplozija v ZSSR

MOSKVA, 26. — Enajst kilometrov od Alme-Ata, prestolnice Kazakstana, bodo povzročili do sedaj najmočnejšo eksplozijo v mirojnih namene: uporabili bodo 3600 ton «klasične» eksploziva, s katerim bodo razstrelili 2 milijona 250.000

Poročilo pravi, da tudi somalsko prebivalstvo severovzhodnega področja Kenije zahteva, naj se mu dovoli, da sam nastopa proti ter napadom. Toda kitajska vlada je odgovorila, da bo ona poskrbela za red.

Včeraj je umrla Titina de Filippo

RIM, 26. — Gledališka igralka Titina de Filippo je danes umrla v svojem stanovanju. Ob njej sta bila sin in mož; pozneje so prišli tudi bratje. Igralka je Neapolitanka; bila je bolna že nekaj let. Titina de Filippo se je rodila 23. marca 1898 v Neaplju. Ze mlada je nastopala v neapeljskem gledališču. V isto igralsko družino sta leta 1929 ostopila tudi njena brata Eduardo in Peppino. Čed tedna so vsi trije skoraj neprestano nastopali skupno. Pokolna igralka je stalno nastopala v sklopu raznih gledaliških družin in tudi v nekaterih filmih, dokler ni obolela.

Nova turška vlada

ANKARA, 26. — Ismet Inonu je sestavil novo koalicijsko vlado. V vladi so samo predstavniki republikanske stranke in 4 neodvisni.

DANES

V preteklih dveh prazničnih dneh, ko uredništva dnevnikov v vsej državi niso delala, ni bilo važnih političnih dogodkov razen nadaljevanja hudih spopadov med Grki in Turki na Cipru, ki so trajali tudi včeraj, kljub premirju, ki je bilo sklenjeno v tork. Velika Britanija, Grčija in Turčija, ki so jamčile neodvisnost Cipra, so se sporazumele, da bodo postavile svoje čete pod skupno poveljstvo britanskega poveljnika na Cipru, ki bo tako zajamčil red. Ciprska vlada pa je zahtevala sklicanje Varnostnega sveta in obtožila Turčijo, da je kršila ciprski letalski prostor in teritorialne vode. Predsednik ZDA, ki imajo na Cipru 1700 svojih državljanov, je poslal Makariosu osebno poslanico. Glede izgub trdijo Turki, da so imeli 300 mrtvih, o grških izgubah pa ni poročil.

Medtem je dosodnji predsednik turške vlade Ismet Inonu sestavil novo koalicijsko vlado iz predstavnikov republikanske stranke in štirih neodvisnih.

V Adenu, kjer vlada izredno stanje, je tamkajšnja vlada zahtevala od britanskega komisarja, naj ga ukine. V Keniji pa so včeraj proglasili izredno stanje v severovzhodnem delu države zaradi incidentov, katerih glavni vzrok leži v sporu s Somalijo.

Medtem ko bo Čuenlaj po obisku v Egiptu in Alžiriji obiskal državo Maroko, je Arabska liga sklicala vrhunski sestanek arabskih držav, da bi preprečila izraski načrt o preusmeritvi struge reke Jordan. Toda izraelska zunanja ministrstva je takoj izjavila, da bi vsako mešanje načrt pomenilo «napadalo dejanje».

V Italiji med prazniki razen precej razburjenega koncentriranja možnosti razkola v PSI ni bilo nič novega. Praznična večerja pa so pripisale uradnemu obisku zahodnonemškega kanclerja Erharda, ki bo danes prispel v Rim, kjer bo ostal dva dni.

Po katastrofalnem brodomolu grške ladje «Lakonia», se je večeraj zvedelo, da so rešili 901 potnika od 1028, pogrežanih je 31, mrtvih pa 96. Ponekod na večerje niso do sedaj odgovorile na vabilo Saudova Arabija, Libija in Maroko.

Kairski list «Al Ahrām» piše, da konferenca «lahko pripelje do temeljitih sprememb položaja na Srednjem vzhodu, če so nameni dobri in iskreni». List dodaja: «Noben drugi sestanek na vrhu ni bil in ne bo tako važen kakor ta za usoabo Arabcev.»

ZARADI IZRAELSKEGA NAČRTA ZA PREUSMERITEV REKE JORDAN

Arabski sestanek na vrhu 6. januarja na vabilo Arabske lige

Diplomatski krogi trdijo, da se izvedba izraelskega načrta more preprečiti le z oboroženo intervencijo - Golda Meir: Vmešavanje bi bilo «napadalo dejanje»

KAIRO, 26. — Kairski radio je danes javil, da je glavno tajništvo Arabske lige poslalo vsem arabskim vladarjem in državnim poglavarjem uradno vabilo za arabski sestanek na vrhu, kakor ga predlagal Naser v Port Saaidu. Na sestanku bi morali razpravljati o izraelskem načrtu za preusmeritev struge reke Jordan.

Podtajnik Arabske lige je izjavil, da bo sestanek verjetno 6. januarja. Pripomnil je, da so večeršnji razgovori s poslaniki držav članic lige pokazali možnost sporazuma o tem datumu.

Tunizijska vlada, predsednik iraške republike Aref, kuvaitski emir in sudanski predsednik maršal Abud so že sprejeli predlog predsednika Nasera. Podtajnik je dodal, da ni potrebno, da se prej skliče pripravljani sestanek zunanjih ministrov zaradi nujnosti konference. Eventualno bi pozneje sklicali sestanek zunanjih ministrov in ministrov za obrambo. Na tem sestanku bi bil navzoč tudi načelnik glavnega štaba arabske lige v zvezi z morebitnim izvajanjem sprejetih sklepov.

Danes so uradno javili, da od trinajstih držav članic arabske lige niso do sedaj odgovorile na vabilo Saudova Arabija, Libija in Maroko.

bil in ne bo tako važen kakor ta za usoabo Arabcev.

V diplomatskih krogih ugotavljajo, da bo težko najti način, da se prepreči izvedba izraelskega načrta drugače nego z oboroženo intervencijo. Veliki načrt za namerjanje je skoraj dokončan. Izraelci so zgradili nad sto kilometrov dolg vodovod, ki bo s pomočjo kanalov, bazenov, predorov in močnih črpalk dobival vod iz Galilejskega jezera (200 metrov pod morsko gladino) do Negevske puščave, ki bi jo tako spremenili v rodovitno področje, kjer bi se

lahko naselilo milijon novih izrael. skih državljanov.

Pred približno desetimi leti se je zdelo, da so Arabci pripravljali sprejeti ameriško posredovanje (Johnsonov načrt), da bi se sporazumeli z Izraelom o skupnem izkoriščanju vode iz reke Jordan; toda leta 1955 so Arabci sporočili, da temu načrtu odločno nasprotujejo.

Izraelska zunanja ministrstva Golda Meir je večkrat izjavila, da bi vsako vmešavanje v namakalni načrt pomenilo «napadalo dejanje».

ŠTEVILNE HUDE NESREČE V DVEH PRAZNIČNIH DNEH
Železniška nesreča na Madžarskem: 43 mrtvih in 36 ranjenih - V Milanu zgorela dva potnika v «600»
Na cesti Milano-Laghi se je trčilo pet avtomobilov: dva mrtva - 300 mrtevih na cestah v ZDA

st. Avtomobil, v katerem so se peljali, je v bližini Avise zdrsnil po strmih cestah in v svo silo treščil v kovinski steber.

LEGnano, 26. — Na avtomobilski cesti Milano-Laghi sta se trčila dva avtomobila; v oba avtomobila pa so z dveh nasprotnih strani trčili drugi trije avtomobili. Pri nesreči sta zginili življenje dve osebi, druge štiri pa so ranjene. Nesreča se je dogodila zaradi goste megle.

AOSTA, 26. — Na glavni cesti v bližini Aoste sta zginila življenje dva otroka, tri druge osebe pa so ranjene v bolnišnici zaradi nesreče, ki se je dogodila na zelenem cestišču.

CHICAGO, 26. — Po poročilih tiskila je 24. in 25. decembra zginulo v ZDA življenje pri cestnih nesrečah 300 ljudi.

LIMA, 26. — V prestolnici Peruja so na dan božiča nastali številni požari, ki so jih povzročile petarde in bengalčni ognji. Razen tega je prišlo do številnih cestnih nesreč, ki so povzročile nastale zaradi pijanosti. Pri teh nesrečah so zginile življenje štiri osebe, ranjenih pa jih je bilo približno tisoč.

MOSKVA, 26. — Enajst kilometrov od Alme-Ata, prestolnice Kazakstana, bodo povzročili do sedaj najmočnejšo eksplozijo v mirojnih namene: uporabili bodo 3600 ton «klasične» eksploziva, s katerim bodo razstrelili 2 milijona 250.000

Johnsonov načrt za znižanje števila uradnikov

WASHINGTON, 26. — Ameriški predsednik Johnson je na svoji včerajšnji tiskovni konferenci v Johnson City v Texasu izjavil, da bo njegov načrt proračuna vseobsegajo znižanje števila uradnih osebja, ker je po njegovem mnenju to številno zvežnih funkcionarjev v treh letih zvislo za 130.000 in je dodal, da namerava dobiti nekatero mejo za zaposlitve na vseh sektorjih uprave. Dal je navodila, naj se pripravijo poročila o postopnem izvajanju tega ukrepa, tako da se bo redno vsake tri mesece skrililo osebje za določeno število.

ADEN, 26. — Adenska avtoritona vlada je davi poslala britanskemu komisarju ultimatum za zahtevo, naj v 24 urah ukine izredno stanje. Če ne bo ta zahteva sprejeta, bodo člani adenske vlade odstopili.

MLADA ZNANOST, KI SE JE ZELO NAGLO RAZVILA

Sovjetska zveza in ZDA se borita za prvenstvo v raziskovanju morja

Kaj pravijo hamburški hidrografi o našem poznavanju morskega dna Moderna sovjetska raziskovalna flota - Program ZDA - Morsko področje, kjer skorajda ni življenja - Bodoče ribje «farme» in polja v morskih globinah

Oceanografija - znanost o življenju in pojavih v sedmih svetovnih morjih - je čez noč postala ena od vodilnih znanstvenih panog.

Astronavti osvajajo prostranstva vesolja. Hidronavti osvajajo globine morij. To drugo, poleg tega da ni tako težavno kot prvo, ugotavlja obnem tudi več etopljivejših uspehov, in ne samo v znanstvenem, temveč tudi v gospodarskem pogledu, a to morda še predvsem, v letopisu zahodnonemškega Hidrografskega inštituta za leto 1963 je zapisano: «Zahodnonemski ribiči so z razširjenjo ribolovnih meja izgnali bogata ribja področja. Neobhodno potrebno je poiskati in odkriti nova...»

Ljudje trenutno izkoriščajo komaj pettisoči del razpoložljivega morskega bogastva. Z zemljepisnih map izginjajo še zadnje bele jise, označujoče neraziskana področja. Vtem pa so, pa drugi strani, svetovna morja, ki zavzemajo okrog 70 odstotkov zemeljske površine, v znanstvenem pogledu še vedno malone nedotaknjena in deviška.

«Naše poznavanje morskega dna», pravijo hamburški hidrografi, «nekako odgovarja našemu poznavanju kopnega okrog leta 1700.»

Sistematično se z raziskovanjem morja trenutno ukvarja samo SZ, ki razpolaga s 75 raziskovalnimi ladjami, predstavljajočimi okrog 52.106 ton nosilnosti, ZDA pa imajo podobnih ladij v višini samega okrog 726 ton. Rusi so izgradili največjo in najmodernejšo raziskovalno ladjevanje na svetu. Ladja «Lomonosova» ima 6000 ton in stalno opremljena 70 učencem, k znanstvenemu ladjevanju pa pripada tudi podmornica «Severjanek».

Omenjene sovjetske prednosti bi zdej Amerikanci želeli doseči na osnovi ogromnega proračuna 75 milijonov dolarjev. V teku sedmih let bi se število ameriških raziskovalnih ladij imelo podvojiti, a do leta 1970 bi ZDA s 85 plavalnih enotami želele raziskovati največje pomorsko raziskovalno področje.

Ce bo na program izpolnjen, se bo na področju raziskovanja morja dosegel enak «bliskovit napredek» kot v pogledu osvajanju vesolja. Ze danes pa je jasno eno: da se bodo te investicije prav gotovo izplačale. Od nekaj sto ljudije smatrali, da so morskoglobe ne samo nenaseanjene, marveč da so povsem emrtvne in neplodne. Resnica je drugačna, zakaj morskoglobe poživljajomorski tokovi.

Na Tihem oceanu so oceanografimad Havajskimi otoki in Kalifornijom odkrili neko vrsto esaharske puščave - okrog 3000 kilometrov širok pas, kjer so v vodi, s pomočjo filtriranja okrog 3 milijonov litrov vode, izsledili komaj nekaj živih bitij. Učeniaki pojasnjujejo ta fenomen tako, da ni tu nobenih morskih tokov, ki bi lahko zagotovili ustrezna rezerva kisika.

Za ribiče so takšna in podobna odkritja zelo pomembna, ker jim prihranjajo brezplodna iskanja lovni področji, in to še prav posebno danes, ko se morje čedalje bolj spreminja in dobavljalja življenjskih potrebščin bodočnosti. V zadnjih desetletjih dohodek od ribištva namreč stalno narašča, saj se je ulov od 4 milijonov ton v začetku stoletja dvignil na 30 milijonov ton v letu 1961.

Cez 10 ali 20 let, ko bo na svetu živelo okrog 4 do 5 milijard ljudi, bi se tudi ulov mogel in moral dvigniti vsaj na 60 do 80 milijonov ton. «Morje», pravijo strokovnjaki za prehrano, «bo leta 1980 imelo v človeški prehrani isto vlogo kot poljedelstvo.» Ze danes so oceani glede beljakovin dosegli količino, ki jo proizvajajo v klančnicah.

Oceanografija je desetletja bila nekakšna pepelka znanosti. Naloga oceanografov je v prvi vrsti bila, da s pomočjo pomorskih priročnikov zagotove varnost obal in morskih poti, kakor tudi da pomorske in prebivalce obalnih področij opozarjajo na velike plime. Danes pa cela armada strokovnjakov raziskuje številne pojave morskih globin.

Leti raziskujejo morskoglobe in pri tem odkrivajo ogromne goriske verige, planote in udorine. Proučujejo floro in favno, pritisk, temperaturo in tokove v največjih globinah, analizirajo rudninske sestavine, magnetno

polje in Zemljino gravitacijo, življenje mikroorganizmov in še mnoge druge stvari ter pojave. Številne zagonetke predstavlja prav mikroorganizmi. Japonec dr. Namuro je opazil, kako so odmrli mikroorganizmi pokopujočji na posebnih grobiščih. Različno temperirane in usmerjene plasti tokov odnašajo namreč mrtva telesa na povsem določena področja. Zakaj? Dr. Namuro doslej ni našel odgovora na to vprašanje.

Več sreče je imel neki drugi Japonec, dr. Kusabade. Proučeval je vzorce morskoga mulja in odkril, da zdravilne infekcije, dihalnih organov, vnetja živcev in tkiva z omejenim muljem zagotavlja nadse ugodne rezultate. Ameriško medicinsko društvo je te izsledke japonskega znanstvenika izpopolnilo in oznanilo

odkritelja morskoga antibiotika. Pod morskim dnom se nahajajo tudi ležišča nafte, in to bogatejša od kopenskih. Ogromne površine morskih tal so tudi prekrita z rudninskimi snovmi, ki vsebujejo železo in mangan. Te rudninske snovi vsebujejo tudi kobalt, nikel in baker. V morju je moč najti tudi tako imenovane eksotične metale, kot vanadij, molibden in fosfate - idealno umetno gnojilo.

Optimisti že danes predvidevajo, da bodo nekoga dne na morskem dnou obstajale od ljudi nadzorovane velike ribje «farme», pa tudi plantaže alg in planktona, ki bodo obdelovane in gnojene kot kopenska polja z žitom, krompirjem ipd.

Tako so se raziskovanja svetovnih morij - naj gre za primer petroleja ali ribištva ali pa pro-

učevanja morskoga dna - čez noč spremenila v važno znanstveno panogo. In edino oceanografi bi, poleg drugega, mogli npr. točno odgovoriti tudi na vprašanje v zvezi z radioaktivnimi odpadki ali proučevanjem ribjeja bogastva Indijskega oceana.

Jules Verne, pisatelj utopiških romanov, je v tem pogledu nedvomno imel enostavnejšo nalogo. Njegov kapitan Nemo je s svojo podmornico «Nautilus» plul pod površino oceanov ne da bi mu bilo treba opravljati na tisoče meritev in analiz, ki so tako neobhodno potrebne sodobnim učencem. Vendar je Jules Verne «okuzil» realiste z bogati fantazijo, ki jo ti danes skušajo uresničiti v prid vseh tistih milijard ljudi, ki že naseljujejo in še bodo naseljevali našo zemeljsko oblo.

MLADINSKI KRIMINAL - PROBLEM FRANCIJE (IN NE SAMO NJE)

Samo v letošnjem letu pred sodišči 30.000 mladih kriminalcev

Porazna povprečja: vsaki dve minuti kraja, vsako uro šest velikih prevar, vsak dan osem umorov - V nekaj letih umorjenih 886 policajev Kako se temu postaviti po robu? - Idej je veliko, sredstev pa malo

PARIZ, konec decembra. - Sredi belega dne ob 13. uri, v sruca Pariza, na boulevardu Montparnasse je bila izpropana menjalnica. Ker je bila policija obveščena, je postavila zasedo in štirje roparji iz ukrađenega črnega «DC» so se skušali z orožjem prebiti na boulevard Raspail. Eden je pri tem padel, ostali trije so bili ranjeni. Ranjen je bil tudi eden izmed policajev. Zadel ga je vodja tolpe, mladenič dvajsetih let...

Okoli poldne je bil na širokem boulevardu Saint-Germain-des-Près napaden in z nožem umorjen družinski oče, ki se je s svojimi prijatelji pripravil stopniti v neko restavracijo. Mordici, ki jim je bilo pred dnevi sedmo, so bili štiri 20, 21, in 32 let. Po stopnji krivde so bili najhujše obsojeni - najmlajši...

V filmu je igral samega sebe - mladenič iz vrste «blousonnoires» (črni jopičji). Še pred tem je bil obsojen zaradi kraje. Skušali so ga spraviti na pošteno pot, skušali so ga zaposliti, toda motila je njegova karakteristika. Spet je ukradel avtomobil in z brzino 140 km na uro končal v Seini. Bil je star 20 let...

V Ul. Bayen je stopil v zla-

tarno oborožen moški in zahteval dragulje in ure. Opis, ki je bil dan policiji, je glasil: «Zelo mladi moški z dolgimi lasmi...»

V mestu Metz je bila minulo sredo obsojena na dvajset let zapora mati, ki je do smrti pretepla enega izmed svojih sedmih otrok. Starost otrok - 28 let...

Francoski tisk iz dneva v dan belči tovrstne zločine in njih izvirilce. Vzeli smo le nekaj primerov. Zelo pogosto so krivci kaznivih dejanj mladi ali celo zelo mladi ljudje. V Parizu se večer za večerom beležijo napadi mladeničev iz vrste «blousonnoires» na dekleta in ženske, ki se vračajo z dela. In Pariz je mesto z zelo slabo javno razsvetljavo. Razen glavnih boulevardov so mestne ulice tako slabo razsvetljene, da je glede te-

ga Pariz podoben podeželskim središčem. Zato je tolpa delo olajšano.

Statistike pravijo, da je ritem vsakdanjih zločinov skoraj neverjeten. V Franciji se vsako drugo minuto izvrši večja kraja, vsake pol ure je ukraden avtomobil, vsako uro se izvrši šest velikih prevar, vsake tri ure se zabeleži posilstvo, vsak dan v povprečju - na seznam mrtvih opisejo osem umorov, vsak dan se v povprečju izvrši trije razbojniški napadi in - kolikor je znano - dva umetna splava.

Ne upoštevajot Pariz, je v Franciji 150 zaporov, v katerih je 29.000 kriminalcev. Povprečna starost obsojenecv se vrsti med 20. in 30. letom. V samem Parizu je bilo v preteklih letih pred sodišči 30.000 mladeničev in deklet v starosti okoli 20 let. Mladina, znana pod vzdevkom «blousonnoires», je postala pravi socialni problem, 12,7 odst. črnih jopičev odpadde na dekleta.

V Parizu in v pariški okolici je vsak peti aretirani človek - mladoletnik. V nekaterih drugih, v glavnem novih naseljih na francoskem podeželju, se delež mladoletnikov povzpne celo na 50 odst. Mladinski kriminal stalno narašča, vzporedno z naraščanjem kriminala nasploh. Leta 1949 npr. je bilo obsojenih 21.185 mladih ljudi, letos jih je bilo doslej obsojenih že 31.000 in nekaj.

Nedavno je francoski minister za notranje zadeve Frey zelo odločno odbil vprašanje degolističnega poslanca, ki je vprašal, ali je potrebno, da čuvarji re-«da» nosijo orožje, da čuvarjva z Veliko Britanijo ni obveljala pred ministrom argumentom, da je v zadnjih letih v spopadih s kriminalci padlo 886 policajev, 2.277 pa jih je bilo ranjenih. Zločinci, kot se vidi, policije ne spoštujejo, pa čeprav je ta oborožena. Kaj bi šele bilo, če bi ne bila oborožena...

Vse te in podobne številke vzbujajo od časa do časa razprave v javnosti in tudi v sodgovornih krogih. Vedno se ugotavlja, da je vzrok naraščanja kriminala pri mladini v pomanjkanju tistih socialnih in kulturnih ustanov, ki bi morale izpolniti prosti čas mladine, ki ne časti, vtem ko oče in mati delata daleč od doma. V deželi, kjer je gospodarski razvoj v stalnem razvoju, delovna mesta obeh roditeljev jemljeta mlademu naraščaju vzgojitelje. In tako se razmere iz dneva v dan slabšajo. Če bi vzporedno z ritmom zaposlovanja šel tudi ritem ustanavljanja socialnih in kulturnih ustanov, bi verjetno do tako alarmantnih razmer mladinskega kriminala ne prišlo. To je mnenje, ki ga pogosto srečujemo ob zaključku razprave.

Nedavno je bila pred generalnim svetom seinskega departmana obširna razprava o tem. Neki občinski svetnik je odločno zahteval ustanovitev mladinskih gledališč, da bi se pro-

V teh dneh je ponekod v Ljubljani zelo živo: Otroci in njih starši izbirajo pravno drevesce za novoletno jelko

SEDAJ ZELO AKTUALEN PROBLEM

Kako vpliva mraz na dihalne organe

Poskusi zagrebških strokovnjakov in rezultati, do katerih so prišli - Prehlad ni tako nedolžna bolezen

V minulih hladnih dneh se je prav gotovo marsikdo ponovno prepračil, kako kvarno vpliva hladno vreme - posebno če je tudi vlažno - na dihalne organe. To opazamo, ko stopimo te dni med ljudi, kjer se kihanje in kašljanje opaža bolj izrazito kot pred dnevi, pred mrazom. Kako aktualen je ta pojav, nam dokazujejo tudi naporji, ki se posebno v razvitih deželah delajo, da bi se vzroki prehlada premagali, kajti v industrijskih pogonih in na drugih delovnih mestih na sploh je v takih dneh veliko delovnih mest praznih, kar nujno vodi k večjemu ali manjšemu zmanjšanju proizvodnje. Poleg tega pa niti ni tako redko, da se enoedoljni prehlad spremeni tudi v kaj bolj resnega z ustreznimi resnejšimi ali celo žalostnimi posledicami.

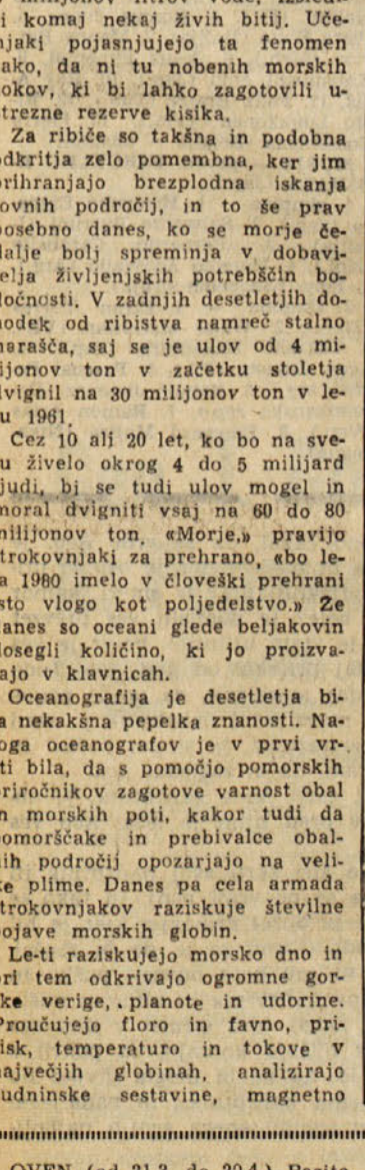
Prehlad, torej, ni tako nedolžna zadeva, kot jo po navadi jemljemo. To je upoštevala tudi skupina zagrebških strokovnjakov - prof. Branko Gušić, doc. dr. Zvonimir Krajina, asistent dr. Jovan Lakić, dr. Zora Konjic in dr. Ivo Babić - ki se je poglobila v problem, do kakšnih sprememb na sluznici nosa in sapnika pride vedno trajnejši mraz.

Zagrebški strokovnjaki so svoje poskuse vršili na poskusnih živalih - podganah in tudi na ljudeh, ki so zaposleni v delovnih pogojih, kjer imajo trajno nizko temperaturo od 0 do -18 stop Celzija. Proučevanje se je vršilo s kliničnim pregledovanjem delavcev, bakteriološko analizo sekreta in z mikroskopsko analizo sluznice. Poskusne živali so dali v hladilnice in sicer deloma v istih časovnih razdobjih, ki ustrezajo delovnim urnikom zaposlenih delavcev, deloma pa so jih pustili v takšnih pogojih ves čas, torej vseh 24 ur, in sicer za 7, 10 in 17 dni, na kar so jih pregledovali in posledice analizirali. Posebno skupino podgan so pustili v prostoru z -40 stopinj Celzija, in po osmih urah so vse poginile.

Mikroskopska analiza živalskih sluznic je pokazala, da se pri njih je mraz, povzročil na sluznici nosa in sapnika. Te spremembe so šle od blažjih začetnih reakcij do nepravilnih okvar. Iz pregleda človeškega in živalskega materiala se jasno opazja kvarno delovanje kroničnega vpliva mraza na sluznico dihalnih kanalov. To se kaže ne le v strukturalnih spremembah, pač

pa tudi v tem, da postane sekret sluznice bolj kiselkast, kar ustvarja ugodne pogoje za razvoj raznih vrst virusov in bakterij, ki nato nastopajo kot vidni povzročitelji samega obolenja. Pri akutnem prehladu se je moglo doslej ločiti kakih 40 vrst virusov, ki v različnih medsebojnih kombinacijah ustvarjajo najpogostejše simptome prehlada, ali tudi bolezni, ki se odražajo v neprijetnem kihanju. Toda na tako ošibelo sluznico se morejo naseliti tudi zelo škodljive vrste bakterij, ki nato privedejo do hudih gnojenj v nosu in okolici nosa, še posebno hudih in dolgotrajnih vnetij sluznice pa v dolnjih dihalnih kanalih. Posebno velja to pri dojenčkih in otrocih, kjer pride do oteklin sluznice in sapnika, ki pri malih bolnikih privedejo tudi do smrti, če ni pravočasno zdravnik pri roki. Vtem ko so spremembe na sluznici dihalnih kanalov pri občasnem izpostavljanju mrazu po večini popravljive, ter se končajo s popolno ozdravitvijo sluznice, se pri kroničnem izpostavljanju mrazu te spremembe javljajo sicer počasneje, toda ko se nekoč pojavijo, izginejo le delno, torej ne v celoti, ali ostajajo celo stalno neozdravljive.

In take spremembe na sluznici privedejo do posledice, da je slednja nasproti zunanjim škodljivim vplivom manj odporna. Nadaljnja posledica tega je tudi ta, da sluznica izgubi svojo osnovno funkcijo segrevanja in čiščenja vdihanega zraka in tako se odpirajo široke možnosti prodiranju različnih infekcij vse do pljuč. Profilaktično obrambo sluznice in dihalnih kanalov na takšnih delovnih mestih moremo izvesti samo tako, da bivanje v hladnem prostoru prekinemo z dovolj dolgimi pavzami, ki jih preživimo v prostoru z normalno temperaturo, to se pravi z odmorom, ki omogočajo takojšnjo in popolno regeneracijo sluznic. Glede na razvoj odnosno na pospeje razvoja različnih bakterij je najbolj škodljivo dolgo časa stati v krajih, prostori in delovnih mestih s temperaturo 0 stopinj Celzija. To se da tolmaiti z dejstvom, da je ta mraz dovolj močan, da privede do trajnejših sprememb v nosni sluznici, hkrati pa je 0 stopinj dovolj visoka temperatura, da omogoči bujni razvoj samih bakterij.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Pazite, da v vaši delovni skupini ne pride do razkola. Manjši nesporazum z drugo osebo. BIK (od 21.4. do 20.5.) V teku jutra boste prejeli neko zelo ugodno ponudbo. Na čustvenem področju upoštevajte predvsem svoj osnovni namen. DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ne spuščajte se v preveč drzne pobude. Pazite, da v izbruhih jeze ne boste komu krivili. RAK (od 23.6. do 22.7.) Izgleda, da dober uspeh bodo v vas spodbudili nove energije. V nekem prijateljstvu bo prišlo do sprememb. LEV (od 23.7. do 22.8.) Danes bo v poslovanju sreča na vaši strani, izkoristite jo. Ugodne čust-

vene okoliščine. DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Manjša zaračunanje na finančnem področju. Brzdajte svoje preveliko čustvenost. TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Važen sporazum vam bo odprl vsa vrata za uspešno in uspešno življenje z resničnostjo. SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Prestižno zadoščenje za intelektualno. Prisrčno razpoloženje vaše okoličine vas bo spravilo v dobro voljo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ogibajte se tega, da bi komu usiljevali svojo voljo. Nasprotovale neke tretje osebe bo zapletlo vaše čustveno vprašanje. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Danes v poslovanju niso priporočljive improvizacije. Sprejmite potrebne ukrepe za odpravo spora med vami in ljubljeno osebo. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Manjše spremembe v organizaciji vsega dela. Posvetite več časa osebam, ki so vam pri srcu. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Prišlo bo do vržne spremembe v nekem poslovnem sporu. Družinska vprašanja vam bodo v breme, vendar boste zanje našli primerno rešitev.

ETRUŠČANI

ustanovitelji Rima?

Na osnovi nekaterih, pred kratkih odkritih koščkov etruščanske vase, stare okrog 2600 let, ki so jih pred kratkim odkril v Rimu, je moč sklepati, da so bili Etruščani soustanovitelji Rima. Takšno je mnenje Massima Pallettina, znanega strokovnjaka za etruščansko zgodovino. Proučevanje napisov na omejenih lončarskih fragmentih, namreč, navaja na ugotovitve, da so Etruščani že v 7. stolet, pred našim štetjem bili stalni prebivalci Rima, ki je bil - kot pravi legenda - ustanovljen leta 753 pred našim štetjem.

sti čas pariških mladeničev in deklet usmerjal k takšni zabavi, ki bi bila hkrati vzgojna in bi mladino pozitivno zaposlovala. Občinski svetnik je rekel: «Mladini je treba nuditi perspektivo za bodočnost in ji pomagati, da se vključi v današnje razmerje. Dodal je, da bi z dvema velikima pariškima dvoranama, v katerih bi osnovali dve gledališču, in s primernim programom ter z 800 predstavami na leto ob nizki vstopnini bil rešen problem pariških črnih jopičev.

Ta predlog temelji na že preizkušeni praksi. Občinski sveti že podpirajo določena združenja, klube, športna društva, študijske krožke, itd. Toda v vseh teh organizacijah se zbira komaj 33.000 mladeničev in deklet. Obstajajo tudi posebne šole za socialne delavce, ki se pod upravo policije ukvarjajo z mladimi ljudmi. Žal pa pomanjkanje materialnih sredstev ne daje veliko upov.

Ohrabruje pa neko drugo dejstvo: mladi ljudje, ki se ukvarjajo s politikom, pripadajo predvsem naprednim gibanjem in sicer komunistični partiji, ter Združenju socialistični stranki - kot zatrjuje strokovna revija «Sondage».

Posebno zaskrbiljujoče je stanje z vzgojitelji že obsojene mladine, vzgojitelji, ki bi morali mladino v zaporih vzgajati. Neka komisija je pred nedavnim obiskala zapore v Fresnesu in ugotovila, da sta na 530 mladih kaznjencev komaj dva vzgojitelja. Tu najdemo odgovor tudi na vprašanje, zakaj je med mladimi kaznjenci toliko takih, ki so se drugič in četrtič v zaporu. Komisija je nadalje ugotovila, da bi bilo treba za seinski departma še okoli 1.000 specializiranih vzgojiteljev.

V priporih pa je še huje. Komisija je ugotovila, da je v prostorih, ki so predvideni za 54 pripravnikov, priprtih kar 140 mladih pripravnikov. Na drugem mestu, in sicer v Saint-Vincent-de Paul, pa je komisija našla kakih 50 mladih pripravnikov, ki so tu že več mesecev, pa čeprav bi po zakonu smeli biti priprti le nekaj ur.

Mladinski kriminal v Franciji

ETRUŠČANI

ustanovitelji Rima?

Na osnovi nekaterih, pred kratkih odkritih koščkov etruščanske vase, stare okrog 2600 let, ki so jih pred kratkim odkril v Rimu, je moč sklepati, da so bili Etruščani soustanovitelji Rima. Takšno je mnenje Massima Pallettina, znanega strokovnjaka za etruščansko zgodovino. Proučevanje napisov na omejenih lončarskih fragmentih, namreč, navaja na ugotovitve, da so Etruščani že v 7. stolet, pred našim štetjem bili stalni prebivalci Rima, ki je bil - kot pravi legenda - ustanovljen leta 753 pred našim štetjem.

Na novo mednarodno letališče v Brniku severno od Ljubljane se je 23. t. m. spustilo prvo potniško letalo «DC-6», ki pripada ljubljanskemu podjetju «Adria avio-promet». Letališče še ni povsem dokončano, je pa sposobno sprejemati tudi največja potniška letala

TOREK, 27. DECEMBRA 1963

Radio Trst A 7:00: Koledar; 7:30: Jutranja glasba; 11:30: Sopek slovenskih; 11:45: Ital. akvareli; 12:15: Pomenek s poslušalkami; 12:30: Iz glasbenih sporedov; 13:30: Solisti; 17:00: Ansambel Franco Russo; 17:20: Pesem in pies; 18:00: Bilbo je nekoli; 18:15: Umetnost in prireditve; 18:30: Solisti; 18:55: Vesele harmonike; 19:15: Radijska novela; 19:30: Znani pevci; 20:00: Sport; 20:30: Gospodarstvo in delo; 20:45: Pesmi brez besed; 21:00: Operna glasba; 22:15: Jazz koncert; 23:00: Dežino in tiho.

Trst 12:00: Plošče; 12:25: Tretja stran; 13:15: Električna kitara; 13:25: Furlanski glasbeniki; 13:40: Beseda in glasba; 13:55: Organistka Hedda Illy; 14:40: Jazz. Koper 6:15: Jutranja glasba; 7:00: Prenos RL; 7:15: Glasba za dobro jutro; 8:00: Prenos RL; 12:00 in 12:50: Glasba po željah; 13:40: V domačem tonu; 14:00: Operetne uverture; 14:30: Melodije; 15:30: Slov. narodne pesmi; 15:45: Prenos RL; 16:15: Pevci; 16:30: Današnje teme; 16:40: Operni koncert; 17:40: Pisan glasbeni program; 18:00: Prenos RL; 19:00: Orkester G. Fenali; 19:30: Prenos RL; 22:15: Orkester B. Goodman; 22:40: Violinist R. Klopčič; 23:00: Prenos RL. II. program 7:35: Jutranja glasba; 8:35: Poje Eugenia Foligatti; 9:00: Ital. pentagram; 9:15: Ritem in fantazija; 10:35: Nove ital. pesmi; 11:00: Vesela glasba; 12:00: Zvočni trak; 14:05: Pevci; 14:45: Za prijatelje plošč; 15:00: Ital. pesmi; 15:15: Plošče; 15:35: Koncert; 16:00: Rapsodija; 16:50: Vaš juke box; 17:35: Mela enciklopedija; 17:45: Literarna oddaja; 18:35: Vaši izbranci; 20:35: Glasbeni variete; 21:35: Znanstvena oddaja; 22:00: Jazz. III. program 18:30: Gospodarska rubrika; 18:40: Ital. periodični tisk; 19:00: Marenzijske skladbe; 19:15: Severnoameriška kultura; 19:30: Koncert; 20:30: Revija cvilov; 20:40: Prokofjeva skladbe; 21:20: D. Thomas: «All'ombra del belco latteo»; 22:35: Bachove kantate. Slovenija 8:05: Majhni ansambli; 8:30: Pesmi jug. skladateljev; 8:55: Pionirski tednik; 9:25: Med suitami; 10:15: Iz Vardijskega «Trubundur»; 10:35: Novost na križni poti; 10:55: Zabavna orkestra; 11:00: Posor, misel prednosti.

Ital. televizija 17:30: Program za najmlajše; 18:30: TV priredba: «Podjimo v Kanado»; 19:00: Dnevnik; 19:15: Recital Rosanne Carter; 19:35: Gradnja mostu na reki Arno; 20:15: Sport; 20:30: Dnevnik; 21:05: Mollerov «Skopuh»; 23:10: TV dnevnik. DRUGI KANAL 21:05: Dnevnik; 21:15: Sejem sanj; 22:35: Narodi in dežele; 23:00: Sportne vesti. Jug. televizija 17:30: Ruščina na TV; 18:00: Poročila; 18:05: Srečno vožnjo! - oddaja o prometju; 18:30: Letošnji Nobelovi nagradenci; 19:00: TV obzorji; 19:15: Dokumentarni film; 19:30: Baletni program; 20:00: TV dnevnik; 20:30: Propagandna oddaja; 20:45: «Ekrani na ekranu»; 21:45: Slovenski pesnik Alojz Gradnik; 22:15: Poročila.

Goriško-beneški dnevnik

PRIZNANJE, KI GA JE TREBA UPOŠTEVATI

Ustvariti širša obzorja za življenje na Goriškem

Zanimive ugotovitve demokristjanske revije o potrebi navezave so večjih stikov s Slovenijo in Avstrijo na kulturnem in gospodarskem področju

V zadnji letošnji številki demokristjanske revije »Iniziativa isontina« je med drugim tudi članek, ki nosi podpis Livano in v katerem pisec pod naslovom »Širša obzorja za življenje na Goriškem« obravnava potrebo in nujnost navezave mednarodnih stikov z bližnjimi sosedami na vseh področjih. Naj navedemo iz tega članka nekaj glavnih značilnosti:

Položaj goriške pokrajine je bil vedno označen kot položaj izrazito obsejne pokrajine. V tej realnosti je treba najti njeno funkcijo, premagati je treba za starejšo ograjo in opustiti nekatero predsojete ter navezati gospodarske stike z bližnjimi tržišči, s čimer bomo okrepili naravno življensko silo naše pokrajine in njena sredstva.

V zadnjem času so se pojavile v krajevni kroniki predvsem dve novosti, ki dajeta možnost, da pogledamo tudi preko obmejnih krajevnih dogodkov. Mislimo pri tem na pobudo občinskega odbora v Gorici za pobratimstvo z nekim evropskim mestom in na udeležbo slovenskih in avstrijskih pevskih zborov na tekmovalju, ki ga je priredil pevski zbor »Sergizis« v okviru Andrejevega sejma v Gorici.

Vse predlogo smo čakali na novo vzbujeno in vse preveč je bilo razočaran, ki so jih morali doživeti tisti, ki so se potegovali za take pobude.

Pisec nato postavlja za vzgled Trst in Videm, kjer so že zdavnaj sprevideli koristnost medsebojnih kulturnih in gospodarskih stikov ter to spoznanje tudi izkoristili. Zato je mnenja, da tudi Gorica ne more še naprej zanemarjati velikih možnosti, ki jih ima v tem pogledu. Zato bi bilo potrebno, da se zlasti v Gorici začne z novimi pobudami, ki naj dajejo večji razmah gospodarstvu in širše obzorje političnemu in upravnemu delovanju, kar bo nov vir upov za mlajšo generacijo in predmet zaupanja vseh drugih.

V Gorici bi bilo treba proslavljati tudi literarne in duhovne vrednote svetovne vojne in ne samo njene žrtve, turistične tokove, bilo treba usmeriti preko gorje Soške doline, kar bi bilo v obojnem korist. Povečati bi bilo treba

številno pobud za kulturne izmenjave in za strokovno izpopolnjevanje ter izkoristiti gospodarsko dopolnjevanje med Goriško in drugim obmejnimi pokrajinami na osnovi tradicionalnih vezi med italijanskimi, avstrijskimi in slovenskimi koristimi. Poleg tega bi bilo treba ustanoviti posebne predljudske-slovenske organizacije za proučevanje, za raziskovanje in za pojasnitev novejših lokalne zgodovine posebne glede na najnovejšo dobo.

Pri teh in drugih pobudah pa je seveda najvažnejši duh, ki naj bo njihovo vodilo. Tu ne sme biti vmes kakšno posebno malenkostno koristolovstvo in iskanje trenutnih ugodnosti, ampak mu mora biti osnova naša najboljša kulturna tradicija ter cilj novo obdobje mirnega sožitja med prebivalstvom, ki je tako medsebojno povezano. V tem duhu bo vsaka pripravljena akcija pomenila novotno luč na našem, še vse preveč temnem, obzorju.

Goriški socialdemokrati za koordinacijo s PSI

Na sedežu PSDI v Gorici je bil pred dnevi sestanek tajnikov sekcij PSDI na Goriškem, na katerem so med drugim obravnavali tudi vstop PSI v novo vlado in o potrebi večjega sodelovanja med PSDI in PSI v lokalnih zadevah in problemih naše pokrajine.

Na sestanku je govoril poslanec Zuccelli, ki je poudaril, da je PSI z vstopom v vlado prevzela odgovornost vladanja in pokazala voljo, da se pridruži drugim evropskim socialističnim strankam v obrambi proti totalitarnim silam desnice ali leve.

Po tem poročilu se je priglasilo k debati več prisotnih, na koncu pa so odobrili posebno resolucijo. Med drugim vsebuje ta resolucija sklep, da mora stranka preko svojih organov sprejeti vse potrebne pobude, da se poiskajo in doseže koordinacija med krajevno politiko PSDI in PSI.

GORIŠKI GASILCI POLNO ZAPOSLENI

Okrog 300 vozil zašlo s ceste zaradi poledice med Tržičem in Štivanom

Milijonska škoda zaradi kratkega stika v nekem skladišču v Krminu

Ceprav bi morali biti božični prazniki namenjeni miru in počitku, pa očitno to ne velja za vse kategorije ljudi. Med te nedvomno spadajo tudi goriški gasilci, ki so morali v noči od 24. na 25. decembra mobilizirati vse svoje sile in poklicati tudi tiste, ki so bili na dopustu, da so šli na pomoč gasilcem iz Tržiča. Tja so odšli prvi ob 19. uri v terek zvečer, nekaj po polnoči pa so poklicali še drugi dve ekipi, ki sta se odpravili z dvema žerjavoma na področje med Tržičem in Štivanom, kjer je zaradi poledice nastala škoda, saj je bila na vsem tem odseku cesta kot ena sama ledena plošča, zašlo s ceste okrog 300 vozil, med katerimi je bilo poleg številnih avtomobilov tudi več avtobusov in tovornikov, ki so bili vsi namenjeni proti Trstu.

Gasilci so bili na delu vse noč in vrede dopoldne tja do 14. ure v sredo, preden se jim je posrečilo zopet urediti in vzpostaviti promet. Ob blokiranih vozilih so jih čakali 60 usmerilni nazaj v Tržič, preostale pa so zopet spravili na cesto, potem ko so jih posuli z soljo. Zaradi poledice in nevarnosti, da bi se vozila lahko premikala po ledu.

Predvečeršnjim zvečer nekaj

pred 18. uro so morali goriški gasilci tudi v Ul. Casale št. 27, kjer so se vnele v stanovanju Milana Nagdina saje v dimniku. Povzročeno škodo cenijo na okrog 7.000 lir. Dve uri pozneje so morali tudi v hišo št. 14 v Ul. Don Bosco, ki je lastnik Rustje, kjer so se v stanovanju Stefaneje Podberšič prav tako vnele saje v dimniku. Tu je znašala škoda okoli 5.000 lir.

Ob 18.45 istega dne so morali goriški gasilci tudi v Krmin, kjer je zaradi kratkega stika prišlo do požara v delavnici in skladišču pohištva, ki ga ima Sergio Jacuz v Krminu. Tu so bili gasilci več kot dve uri na delu preden so pogasili ogenj, ki je zajel večje količino lesa in polizdelekov ter povzročil milijon lir škodo. Svoje delo so zaključili okoli 21. ure, ko so odstranili vsako nadaljnjo nevarnost požara.

Na sam božič, v sredo, pa so imeli gasilci opravka po raznih strehah in podstrešjih, kjer je prišlo do okvar zaradi poledice. Tako so jih poklicali v hišo v Ul. Brasa 8, kjer so morali odpraviti yodo s podstrešja. Ob 15. uri so pomagali tudi na prefekturni in pol ure pozneje se v palači INPS na Travniku, kjer je prav tako taleč se sneg poplavljal podstrešje, zaradi okvar na strehah.

Avtomobilist povozil pešca in pobegnil

Na božični noči okrog 18. ure se je 26-letni Vittorio Piccolo, lovski čuvaj iz Farre, vrata po cesti na Majnici proti domu. S seboj je imel moped, kar pa je pihal močan veter in je tudi snegilo, je držal vozilo z roko in šel poleg peš. V tistem je privozil mimo nekaj avtomobilist, ki je podrl Piccola, nato pa odšel dalje.

Z avtom Zelenega križa iz Gorice so ponorecena odpravili v goščo in civilno bolnišnico kjer so mu ugotovili zlom lobe in druge poškodbe ter ga pridržali v bolnišnici v nevarnem položaju. Še sinoči je Piccolo ležal v nezavesti in se njegovo stanje ni izboljšalo.

Sinoči ob 18. uri pa so z avtom Zelenega križa pripeljali v goriško civilno bolnišnico še 20-letnega Ennio Ruggera iz Zagraje, ki je biliz Farre padel z mopeda ter si pri padcu pretrsel močgane. Tudi njegava so pridržali v bolnišnici na zdravljenju. Sodijo, da je bil mladenič malo vinjen in je bilo to glavni vzrok njegovega padca.

Kino

VERDI, 17.00: »Ilma, la dolcea, S. Mc Laine in J. Lemmon. Ameriški barvni kinemaskopski film.

CORSO, 17.15: »Prendila è mia«, J. Stewart in S. Dee. Ameriški barvni film v kinemaskopu.

VITTORIA, 18.30: »Pinocchio«. Barvni film Walta Disneya. Sledi barvna silničnica »Fifi e Tuttila«. Zadržna predstava ob 21.30.

CENTRALE, 17.30: »L'Invincibile cavaliere mascherato«. P. Brice in H. Chanel. Italijansko-francoski barvni film v kinemaskopu.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna D'UDINE, Ul. Rabatta 18, tel. 21-24.

TEMPERATURA VCERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najnižjo temperaturo 5,6 stopinje ob 14.40, najnižjo 2,6 stopinje nad ničlo ob 6.20. Dnevne vlažje je bilo 100 odstotkov.

Danes občinska seja v Gorici

Goriški mestni očetje bodo imeli danes zvečer z začetkom ob 21. uri svojo zadnjo letošnjo sejo, ki bo, kot običajno v dvorani občinskega sveta v Ul. Crispi. Od zadnje seje je namreč ostalo še precej problemov, ki jih niso utegnili obravnavati. Poleg tega pa so bili dodani dnevnemu redu še novi argumenti. Med njimi so šolske gradnje za 750 milijonov lir ter kanalizacija na nekaterih goriških ulicah, za katero je predvidenih 237 milijonov lit stroškov.

Drobne iz bolnišnice

Včeraj dopoldne okrog 11. ure so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 17-letnega Daria Faganella iz Gorice, Ul. Pasubio 16, ki se je goledno udaril v glavo pri igranju z žogo. Pridržali so ga za 7 dni na zdravljenju.

Popolodne ob 15. uri je iskala pomoč v bolnišnici 30-letna Onofrija Bernardon iz Foggiana, ki si je pri padcu na domo zlomila desno zapestje in bo morala ostati v bolnišnici za 3 tedne na vtila svojo nalogo.

Cez čas sta se počasi vlekla v strmo reber, si brisala potne obraze in obilnovala žejne ustnice. Ko sta prisopihala na vrh hriba, sta odložila nahrbtnika in počivala. Njuna pogleda, motna od utrujenosti in znoja, ki jima je silil v oči, sta tipala cesto, ki se je vijugala pod njima. To je bila zadnja ovira na tej njuni poti; če sredno prekoračita cesto, bosta lahko spet sproščeno zadržala.

Peter je vzel iz roba čepice na pol prazno cigareto, ki je bila nekoliko ovlazena od znoja. Prižgal jo je in kadil brez posebne slasti. Bil je tako zajejan, da je imel usta in grlo čisto suha, in zato mu ni bilo do kaj. Ugasil je cigareto, jo spet spravil za roke titovke in molče opazoval obceste.

Kadarkoli je prišel v bližino te ceste, se je spomnil na Mitjo. Pred časom sta se vračala z mejje, otovorjena z minami. Komaj sta prečkala cesto, je zaropotal iz zasede. On, Peter, je srečno utekel toči kroglj, Mitja pa ni imel sreče. Rafal krogel iz nemškega mitraljeza je zadel Mitjo v hrbet oziroma zadnji njegov nahrbtnik tako, da se je sprožila ena izmed min, ta pa je sprožila ostale. Nastala je strahovita eksplozija, ki je razefrala Mitjo na drobne koščke in jih razmetala daleč naokrog, tako da o njem skoraj ni ostalo niti sledu. Peter je videl že veliko smrti, toda nobena ga ni tako presunila.

»Bi šla?« je čez čas vprašal.

»Pojdva,« je rekel Aco in se optal.

Steza, ki je bila spozetka le komaj opazna sled, se je vse bolj širila in se naposled spremenila v poljsko pot, ki se je nekje spojila s cesto, ki je držala v bližnjo vas. Preden sta prečkala cesto, sta se nekaj časa razgledovala na levo in desno. Ničesar sumljivega nista opazila. Peter je z roko namignil Aco naj mu sledi ter se pognal čez cesto in dalje proti bližnji goščavi.

Nekje sta spet počivala, nato pa nadaljevala pot. Ko sta stopala po neki poljski poti, sta zagledala domobransko pa-

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ZDA-Avstralija neodločeno 1:1

(po prvem dnevu)

Ralston premagal Newcoma, Emerson pa McKinleya

ADELAIDE, 26. — Ob koncu prvega dneva finalnega dvoboja za teniški Davisov pokal med Avstralijo, ki je v posesti lanske trofeje, in ZDA, je stanje neodločeno 1:1. Prvo točko je ZDA priboril Dennis Ralston, ki je premagal v petih setih 6:4, 6:1, 3:6, 4:6, 7:5 Avstraleca Johna Newcoma. Roy Emerson pa je v naslednjem singlu izenačil za Avstralijo s tem, da je premagal Američana Chucka McKinleya 6:3, 3:6, 7:5, 7:5.

V prvi tekmi dneva pa sta se spoprijela najmlajša zastopnika obeh držav. Tehnično dvoboj ni bil na visku. Redkokdaj so bili gledalci pričr dobrim potezom, medtem ko so bile napake številne. Brez dvoma sta oboje nasprotnika občutila zso težo odgovornosti, saj sta bila prvič, kljub mladim letom (Ralston 22, Newcombe 19 let), poklicana, da branita barve svojih držav v »challenge-roundu«. Newcombe, ki je najmlajši igralce, katerega je Avstralija poslala na igrišče od 1953. leta, je bil zelo živčen in je prav zaradi tega izgubil oboja prva leta. Kasneje se je temeljito izboljšal in je tudi odlično zaigral, medtem ko je njegov tekme Ralston izgubil potrpljenje in se razburjal na samo zaradi glasnega negodovanja gledalcev, temveč predvsem zaradi sklopov stranskih sodnikov.

Tudi drugi match dneva, med katerim sta se spoprijela najboljša amaterska igralca sveta Američan Chuck McKinley (zmagovalec wimbledonskega turnirja) in Avstralec Roy Emerson (zmagovalec mednarodnih turnirjev Avstralije, Italije in Francije) ni bil na pričakovani višini. Za McKinleya je bila ta tekma izrednega pomena, ker bi z zmago prav gotovo največ doprinešal k končnemu uspehu ZDA. Malo bi bilo namreč verjetno, da bi lahko Avstralija pri 2:0 v njeno škodo nadoknadila razliko.

Uspeh se je na koncu nasmešnil Emersonu in to v trenutku, ko je bilo 7:000 gledalcev prepričan, da bo tudi ta set pripadel ameriškim barvam. Čeprav je Emerson v tretjem setu že izgubil v razmerju 1:4, se je opomogel predvsem, ker je McKinley iz neznanih razlogov nepričakovano popustil.

Američan, katerega so v prvem setu hitri Emersonovi udarci presenetili, je v drugem nizu prišlil

Zmaga Aimonija v St. Moritzu

Zopet uspeh Avstrijca Protmlla

ST. MORITZ, 26. — Italijan Giacomo Aimoni je danes zabeležil na skakalnici Grisonne nov rekord. Italijan je skočil 75 m in ker je v prvih dveh skokih pristal pri 74 m, je zasedel prvo mesto pred Švicarjem Schmidom. Tudi ostali Italijani so se izkazali s četrtem, petim, šestim, sedmim mestom itd.

Letvica je naslednja:

- GIACOMO AIMONI (It.) 233,8 (74, 74, 75 m)
 - Heribert Schmid (Šv.) 214 (71,5, 73, 12,5)
 - Ueli Scheidegger (Šv.) 212,7 (72, 73, 72)
 - Nilo Zandanel (It.) 211,4 (72, 71, 70,5)
 - Bruno De Zordo (It.) 206,2 (71, 68, 68)
 - Aldo Olivetti (It.) 198,1 (69, 69, 67)
 - Dino De Zordo (It.) 193,9 (68, 68, 68)
 - Bruno Kleiner (Šv.) 191, (71, 67, 67)
 - Agostino De Zordo (It.) 190,2
 - Horst Moser (Av.) 188,9
- JUNIORS:
- Mario Ceccon (It.) 215 (74, 72, 71)
 - Gilbert Poirot 200,9 (71, 69, 70)
 - Josef Zehnder (Šv.) 199,6 (69, 69, 67)
 - SALZBURG, 26. — Avstrijec Balduv Premler je zmagal na tekmah s skakalnice Ladeger. To je že drugi letošnji mednarodni uspeh avstrijskega skakalca, ki je danes pustil za seboj Poljaka Witkeja in rokajaka Otta Leodolterja.
- OBERTSDORF, 26. — Kot je bilo predvideno, so vzvodni Nemci prevladovali na izbirnem tekmovalju skakalcev za sestavo enotne nemške reprezentance za inštrvske zimske olimpijske igre. Prvo mesto je pripadlo z 228,30 točk Dieterju Neundorferju, za njim pa se je uvrstil Max Balkart. Do sedmaja mesta so se uvrstili samo zgodnja Nemci, ostala pa so pripadla zahodnim.

«RING MAGAZINE» OB ZAKLJUČKU 1963

Američan Cassius Clay proglašen za boksarja leta

Vsaka kategorija s tremi skupinami

NEW YORK, 26. — Američan Cassius Clay je boksar leta. To so sklenili v uredništvu revije »Ring Magazine« in njen založnik Nat Fleisher je uditelj sklep, češ da si Clay zasluži ta naslov predvsem zaradi osebnosti in zasluženega popularnosti za boks.

Uredništvo revije je tudi objavilo lestvico najboljših bokсарjev na svetu, katere je tokrat razdelilo po vrednosti v tri skupine. Lestvice so za posamezne kategorije naslednje:

TEZKA — prvak: Charles (Sonny) Liston.

1. skupina — 1. Charles (Sonny) Liston.

2. skupina — 1. Cassius Clay, 2. Ernest Terrell, 3. Doug Jones, 4. Zora Polley, 5. Cleveland Williams.

3. skupina — 1. Karl Midemberger, 2. Eddie Machen, 3. Floyd Patterson, 4. Billy Daniels, 5. Henry Cooper (VB), 6. George Chuvalo (Kan.), 7. Wayne Bethea, 8. Inge-

do Urbina (Meh.), 5. Bunny Grant (Jam.), 5. Dave Charnley (VB), 6. Paul Armstead, 7. Teruo Kosaka (Jap.), 8. Doug Vaillant (Kuba).

3. skupina — 1. Nicoloine Loche (Arg.), 2. Conny Rudhof (Nem.), 3. Sandro Loppolo (Italija), 4. Joe Brown, 5. Sebastiao Nascimento (Braz.), 6. Arthur Persley, 7. Len Matthews.

KOŠARKARSKO PRVENSTVO ŽENSKE LIGE

Ginnastica brez težav odpravila Autonomi

Italijanske prvakinje še vedno brez poraza

Je vse odločeno na tekmovalju prve ženske lige? V nedeljskem kolu sta se pomerili dve košarkarski vesilici in turinska Fiat je še enkrat odločila v svojo korist dvoboj z najresnejšim pretendentom za državno lovoriko. Italijanske prvakinje so tako obranile svojo nez-

Paense. Zelo izenačen je bil dvoboj med Fontano in Pejom. Bolončanke so prvo pričiakovanju osvojile to tekmo na tujem igrišču, a domačinke so pokazale svoje najlepše letošnje rezultate, lahko zadovoljive.

Triestina je brez težav prišla k porazu pepelko letošnjega prvenstva, ki nikakor ne more najti srečnega dneva, v katerem bi zabeležila svoj prvi letošnji uspeh.

Isidi:

Fiat - Standa	55:40
Fontana - Pejo	44:43
Firte - Omsa	53:51
Triestina - Autonomi	49:32

ALOJZ RAVBAR PRED ZORO

To delo je opravljal skrajno previdno in natančno, zakaj en sam nepravilni prijem bi ga utegnil stati življenje. Čeprav je bil vreden tega posla, vendar ni bil nikoli povsem gotov, da se bo naslednja operacija srečno iztekla. Kljub vsem izkušnjam, ki si jih je bil pridobil pri tem delu, je med vsako novo operacijo plal v njem rahel dvom o srečnem izidu. Vsakokrat ga je preveval prijazen strah pred morebitnim spodrsiljajem, ki bi terjaj njegovo življenje. Vendar bojazen, pomisleki in vse tisto, kar bi ga utegnilo odvrtiti od tega opravila, se je umaknilo čutu dolžnosti, da mora izvršiti nalogo, ki jo je dobil od svojih starih.

Z enakimi občutki je svoje delo opravljal tudi Aco. Kadar se je dotaknil mine, ki jo je odkril, mu je spreletel roke rahel drget in v telo mu je zlezlo nekaj hladnega. Toda to je brž premagal in se povsem osredotočil v svoje opravilo. In ko je mino položil v nahrbtnik, ga je prevzelo neko olajšanje, kakor človeka, ki je pravkar ušel veliki nevarnosti.

Ko sta napolnila nahrbtnika, sta krenila proti kraju, kjer so bili njuni tovariši.

Peter je stopal pred Acom. Težki nahrbtnik ga je tlačil k tlom. Od časa do časa je vtaknil palca med jermen in rame, da je tako omilil bolečine. Aco je kdaj pa kdaj z rokami podpiral nahrbtnik, da bi olajšal njegov pritisk na ramena. Čeprav je bila pot dolga in utrudljiva, tovor pa težak, sta vse to potrpežljivo prenašala in zavesti, da sta tudi tokrat srečno oprava-

Medtem ko je Peter nestrpno čakal, da se vrne Aco, je iznenada zaropotal iz mitraljeza in pušk. Peter je osuplo prisluhnil v tisto smer. Strah se odjeknil prav iz smeri, kamor je odšel Aco. Da ni naletel na bele? je pomislil vse prevzet od skrbi za tovariša. Stanjevanje je vtem utihnulo. Peter je ves napet pričakoval, da bo zdaj zdaj priteknel od kod Aco. Toda zaman ga je čakal celo uro. Tedaj je sklenil, da pojdje pogledat na kraj, kamor je Aco skril mine. Svoj nahrbtnik je skril in odšel. Da ne bi natelet na sovražnika, je stopal počasi in previdno in se oziral na vse strani, da bi zagledal Aca.

Ko je prišel tja, kjer je bil skrit Aco nahrbtnik, je obstal kakor zadel. Nekaj korakov pred njim je ležal Aco vse prešetetan od krogel.

Domobranci so opazili, da je Aco skril svoj nahrbtnik in so postavili zasedo v upanju, da se bo vrnil ponj. In tako se je tudi zgodilo. Ko pa se je Aco približal grmovju, kjer je bil nahrbtnik, je opazil bele v zasedi. Obrnil se je, da bi zbežal, toda podrla so ga krogle. Beli so mu nato odvzeli puško in skoraj nove čevlje, vzeli so njegov nahrbtnik in mine in odšli.

Peter je globoko presunjen nekaj časa strmel v mitraljevo tovariša. Potem ga je položil v bližnjo kotanjo, ga pokril z vejcem in nanj naložil kamenja, da ne bi mogla divjati do trupa. Nato se je vrnil k svojemu nahrbtniku in nadaljeval pot z bolečo zavestjo, da je spet izgubil enega svojih najboljših tovarišev.

Odred se je že drugi dan zadrževal v odmaknjeni vasi Poljane. V zapuščeni hiši, ki je stala na vzvodnem koncu vasi, se je zadrževal njegov minerski vod s komandirjem Riscom na čelu. Tu so si minerji uredili nekakšno delavnico, kjer so pripravljali mine za podminiranje železniške proge in mostov ter granate za edini top, ki ga je imel odred.

(Nadaljevanje sledi)